

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้
ของครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เจษฎา บุญมาโฮม

รองศาสตราจารย์, อาจารย์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

krutonpsy@gmail.com

จิรรัตน์ ชिरเวทย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

geerat1265@gmail.com

ปราณี สีนาค

ดร., อาจารย์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

pranee_chan@hotmail.com

รับบทความ: 12 สิงหาคม 2565

แก้ไขบทความ: 28 ตุลาคม 2565

ตอบรับบทความ: 31 ตุลาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูในการเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้

วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2) ศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม กระบวนการวิจัยประกอบด้วย 2.1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2.2) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 2.3) การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม และ 2.4) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างคือ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยหลักสูตรฝึกอบรม แบบทดสอบความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้ และแบบประเมินความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย ปัญหาและความจำเป็น หลักการ วัตถุประสงค์ และเนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมฝึกอบรม สื่ออุปกรณ์ฝึกอบรม การวัดและประเมินผล และการประเมินหน่วยการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและมากที่สุดและมีความสอดคล้องกันทุกองค์ประกอบ 2) ครูมีความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ครูมีความรู้และความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยหลังการอบรมสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: หลักสูตรฝึกอบรม, ชุดการเรียนรู้ภาษาไทย, ความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้

Developing a Workshop Curriculum to Enhance the Ability to Produce Learning Packages for Primary 1 Thai Language Teachers

Jesada Boonmahome

Associate Professor, Lecturer

Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University

krutonpsy@gmail.com

Geerarat Chiravate

Assistant Professor, Lecturer

Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University

geerat1265@gmail.com

Pranee Seenak

Ph.D., Lecturer

Faculty of Humanities and Social Sciences,

Nakhon Pathom Rajabhat University

pranee_chan@hotmail.com

Received: August 12, 2022

Revised: October 28, 2022

Accepted: October 31, 2022

Abstract

The purposes of this research were to 1) develop a training curriculum to enhance the ability to produce a learning package

and 2) to study the ability to produce a learning package after the training. The research activities were: studying background information, developing a training program to enhance the ability to produce a learning package, testing the training program and revision of the training program. Thirty teachers were derived by simple random sampling. The research instruments were a training program, an achievement exam and a workability test. The data were analyzed by using mean, standard deviation, and t-test.

The results were as follows, 1) the developed curriculum is composed of the need for training curriculum and needs, principles, objectives, contents, training activities, materials, measurement and assessment and unit evaluation of learning achievement. All topics were rated in terms of appropriateness from high to the highest level, and all components were congruent. 2) The Ability and knowledge after training were higher than before training and higher than the set criterion with a significant level of .05

Keywords: Training curriculum, Thai learning package, Ability to produce learning package

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมทำให้เกิดเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพความเป็นไทย เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้ประกอบกิจธุระ และดำรงชีวิตร่วมกันอย่างสันติสุข ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือ การแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้พัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ อีกทั้งภาษาไทยยังเป็นสิ่งแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ภาษาไทยจึงมีความสำคัญและบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาของชาติเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐาน, 2552, น. 1)

การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้เพราะการอ่านออกเขียนได้เป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ทุกรายวิชาและการดำเนินชีวิต แต่จากผลสำรวจของกระทรวงศึกษาธิการพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษายังมีปัญหาการอ่านออกเขียนได้ และจากผลการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเกี่ยวกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19 ผู้เรียนเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านความรู้ โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและอยู่ในลำดับที่ 5 ของรายวิชาทั้งหมด และหากพิจารณาข้อมูลเชิงลึกพบว่า นักเรียนเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านและการเขียนเป็นหลัก (อิทธิพันธ์ สุวทันพรกุล และคณะ, 2564, น. ค) ปัญหาการ

เรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยเฉพาะการอ่านและเขียนจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องตระหนักและเร่งดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูในเขตพื้นที่บริการประกอบด้วยจังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรีเพื่อจัดบริการวิชาการและพัฒนาแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูพบว่าปัญหาหลัก คือ ผู้เรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบ O – NET โดยประเด็นที่ครูต้องการได้รับการช่วยเหลือ คือ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้และสื่อการสอนที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2564, น. 7-12) เมื่อพิจารณาลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานการณ์โควิด 19 ที่สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาแบบผสมผสานโดยเฉพาะกลุ่มสถานศึกษากลุ่มภาคตะวันตกที่บางแห่งไม่สามารถรองรับการจัดการเรียนรู้แบบ online ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ไม่สามารถดูแลพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างเต็มที่ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียนรู้และทักษะชีวิตเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ดังผลการสำรวจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาข้างต้น

ทั้งนี้ อรรถพงษ์ ผิวเหลือง และคณะ (2563, น. 200) ได้สังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยพบว่า ครูส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการสร้างสื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของกรรณิการ์ แก่นเกษ และวราพร เอรารวรรณ์ (2563, น. 86-88) ที่พบว่า ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษามีปัญหาสร้างนวัตกรรม โดยแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวครูควรใช้สื่อที่เป็นรูปภาพสื่อที่ทำได้ง่าย และเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ เพราะสื่อการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจต่อสิ่งเร้ากระตุ้นการแสดงพฤติกรรม ดังนั้น การจัด

กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาต้องอาศัยสื่อและนวัตกรรมเพราะเนื้อหาบางเรื่องมีความเป็นนามธรรม ผู้เรียนอาจไม่เข้าใจ ดังนั้น การใช้สื่อการสอนจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมองเห็นภาพมากกว่าการบรรยายอย่างเดียว (อรรถพงษ์ ผิวเหลือง และคณะ, 2563, น. 202)

สื่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพต้องทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี สร้างแรงจูงใจ ทำให้เข้าใจและจดจำบทเรียนได้ง่าย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาภาษาไทย และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งวาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2561, น. 5) สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์ (2562, น. 200) และเจษฎา บุญมาโฮม และคณะ (2565, น. 15) นำเสนอว่า ชุดการสอนหรือชุดการเรียนรู้เป็นสื่อประสมที่เกิดจากระบบการผลิตสื่อหลายอย่างที่สุดคล้องกับวิชา ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีผลการวิจัยยืนยันประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ว่าสามารถจัดการเรียนรู้ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการอ่านและเขียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยได้เป็นอย่างดี (ทิพย์ฉัตร พละพล และสุชาติพิทย์ งามนิล, 2562, น. 93; กัญญาณัฐ สุริยะ และคณะ, 2564, น. 14) อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่สำคัญของผู้สอนเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ คือ ไม่สามารถผลิตชุดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพราะขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะการผลิตชุดการเรียนรู้ ดังนั้น หากผู้สอนมีความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้จะทำให้การผลิตสื่อเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

การพัฒนาความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้สามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธี แต่วิธีการที่นิยม คือ การฝึกอบรม เพราะใช้เวลาสั้นแต่ได้รับประสบการณ์ที่มีคุณภาพ และการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ดี คือ การพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ เป็นพื้นฐานใน

การพัฒนาทักษะทางภาษาและการสื่อสาร นั่นก็คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ (ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์, 2560, น. 345; เกวลิน งามพิริยกร และสิทธิกร สมาลี, 2564, น. 1220-1222)

หลักสูตรฝึกอบรมเป็นเครื่องมือพัฒนาบุคคลที่มีลักษณะการบูรณาการองค์ความรู้และประสบการณ์ผ่านกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมาย ดังนั้น หลักสูตรฝึกอบรมจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนามนุษย์ในยุคปัจจุบัน เพราะหลักสูตรฝึกอบรมนั้นมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เน้นผลลัพธ์ของกระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ/เจตคติ การเสริมสร้างความรู้สึที่ดีตระหนักรู้คุณค่าของตนเองและผู้อื่น เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางสร้างสรรค์ (ธีระภัทร ประสมสุข และคณะ, 2564, น. 96; ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์, 2564, น. 336-337)

จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ของครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ครูสามารถสร้างสื่อการเรียนรู้นำไปใช้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

การวิจัยผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ ดังนี้

1. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ของครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. ศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ของครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานของการวิจัยในขั้นการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมดังนี้

1. ความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม
2. ความรู้และความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูหลังการอบรมสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง ชุดเอกสารฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้สำหรับครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรี ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างของเนื้อหาและเวลา กิจกรรม สื่ออุปกรณ์ฝึกอบรม การวัดและประเมินผล และการประเมินหน่วยการเรียนรู้ โดยรูปแบบการดำเนินการจัดกิจกรรมมีลักษณะการเรียนรู้แบบกระตือรือร้น

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการสร้างและหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูในจังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรี เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 3) การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม และ 4) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรม

ความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง ความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา

จังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรี ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ความรู้และความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความรู้ของครูในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 หมายถึง ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูที่ได้รับจากการอบรม ซึ่งได้มาจากคะแนนแบบทดสอบความรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 หมายถึง ความสามารถในการดำเนินการสร้าง ออกแบบ และจัดทำชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่ได้รับจากการอบรม ประเมินจากชิ้นงานชุดการเรียนรู้ที่ครูกลุ่มตัวอย่างนำส่งวัดได้จากแบบประเมินการผลิตชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง สื่อการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยสำหรับครู เพื่อใช้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องสระ (เอ แอ โอ ไอ และโอ) จำนวน 3 หน่วย คือ จระเข้แสนเกร (สระเอและแอ) ดวงใจของพ่อไก่ (สระไอและโอ) และ สิงโตขี่โมโห (สระโอ) โดยชุดการเรียนรู้ดังกล่าวประกอบด้วยสื่อสำคัญ 3 ชนิด คือ นิทาน Pop Up แบบแผ่นเดียว และแบบฝึกเสริมทักษะ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เป็นคู่มือครูในการบริหารจัดการกิจกรรมเรียนรู้ต่าง ๆ

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรมครู

หลักสูตรฝึกอบรมครู คือ แผนหรือโปรแกรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการวางแผน การดำเนินการ และการวัดประเมินผลการจัดมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สำคัญในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ เจตคติ ความสามารถและ

คุณลักษณะอย่างเป็นระบบตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่ตั้งไว้

หลักสูตรฝึกอบรมในยุคปัจจุบันควรอิงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 โดยหลักสูตรต้องให้ความสำคัญกับความรู้เชิงบูรณาการ ช่วยให้ผู้เรียนเตรียมตัวเพื่อใช้ชีวิตในโลกที่เป็นจริง เน้นการศึกษาลดชีวิต เป็นการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะและเจตคติเชิงบวก มีความเชื่อมั่นและเคารพตนเอง มีความยืดหยุ่นและตระหนักถึงสภาพแวดล้อมและสามารถใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ โดยไม่ได้มุ่งเน้นสิ่งที่คาดหวังว่าจะเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่กำหนดแบบหลักสูตรดั้งเดิม กระบวนการพัฒนาหลักสูตรควรประกอบด้วยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น การสร้างหลักสูตร การดำเนินงาน และการประเมินผลการเรียนรู้/ การฝึกอบรม (อังคณา อ่อนธานี, 2563, น. 369-375; ธีระภัทร ประสมสุข และคณะ, 2564, น. 99-103)

เทคนิคการฝึกอบรมครุมีหลากหลายเทคนิค เช่น การบรรยาย การอภิปราย การระดมสมอง การสาธิต การฝึกปฏิบัติ เกม กรณีตัวอย่าง ดังนั้นควรเลือกใช้เทคนิคการฝึกอบรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมนั้น ๆ ส่วนเทคนิคการฝึกอบรมที่ดีที่สุด คือ “เทคนิคแบบผสมผสาน” เพราะจากลักษณะของแต่ละเทคนิค เมื่อพิจารณาพร้อมกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรม จะพบว่า ไม่มีเทคนิคใดที่มีความสมบูรณ์แบบ แต่ละเทคนิคจะมีข้อจำกัดซึ่งอาจแก้ไขด้วยการนำอีกเทคนิคหนึ่งมาประกอบ ดังนั้น เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้มากที่สุด จึงต้องใช้เทคนิคตั้งแต่ 2-3 เทคนิคขึ้นไปประกอบกันให้ได้อย่างเหมาะสม

2. แนวคิดเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้

ชุดการเรียนรู้เป็นสื่อประสมที่มีการจัดระบบเนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกันโดยเนื้อหาสาระเฉพาะเรื่อง และมีความสมบูรณ์

เบ็ดเสร็จในตนเอง ชุดการเรียนรู้มีคุณค่าต่อการเพิ่มคุณค่าในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาที่มีความเป็นนามธรรม ได้รับความสนใจของผู้เรียน สร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียน สร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ผู้สอน แนวคิดการผลิตชุดการเรียนรู้ครอบคลุมการประยุกต์ทฤษฎีความหลากหลายของมนุษย์ การเปลี่ยนการเรียนการสอนจากเดิมที่ยึดครูเป็นแหล่งความรู้ การใช้สื่อต่าง ๆ มาสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสภาพแวดล้อม และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้วยยึดหลักจิตวิทยามาใช้ (พัฒนพงศ์ สมคะเน, 2558, น. 117; วาสนา ทวีกุลทรัพย์, 2561, น. 6)

ชุดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ส่วน คือ (พัฒนพงศ์ สมคะเน, 2558, น. 116; วาสนา ทวีกุลทรัพย์, 2561, น. 11-12)

- 1) คู่มือครู สำหรับครูผู้ใช้ชุดการเรียนรู้ เพื่อศึกษาและปฏิบัติตาม
- 2) คำสั่งหรือบัตรงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้นักเรียนว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมอะไร
- 3) เนื้อหาสาระและสื่อโดยจัดให้อยู่ในรูปของสื่อการเรียนการสอนแบบประสมและกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่มและรายบุคคลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 4) การประเมินผล เป็นการประเมินผลของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงานการค้นคว้าและผลของการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบว่าหลังจากเรียนด้วยชุดการเรียนรู้แล้วผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

วิธีดำเนินการ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติเพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ของครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 นี้ มีรายละเอียดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยดำเนินการด้วยแบบแผนการวิจัยการทดลองลักษณะมีกลุ่ม
เดียวมีการทดสอบก่อนและหลังการวิจัย (The single group pre-test &
post-test design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 1 ในพื้นที่บริการและเป็นสถานศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูในกลุ่มภูมิภาคตะวันตก ประกอบด้วยจังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี
ราชบุรี และกาญจนบุรี ในปีการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 1 ในพื้นที่บริการและเป็นสถานศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูในกลุ่มภูมิภาคตะวันตก ประกอบด้วยจังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี
ราชบุรี และกาญจนบุรี ในปีการศึกษา 2564 ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วย
วิธีการสุ่มเจาะเข้ารวมโครงการวิจัยจำนวน 30 คน

ระยะเวลาในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลองเป็นเวลา 3 วัน ระหว่างวันที่ 19-21
กุมภาพันธ์ 2565

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้

เป็นแบบทดสอบพุทธิพิสัยลักษณะปรนัย 5 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบคือ 1) ความรู้เกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ 2) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 15 ข้อ 3) ความรู้เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาสื่อประเภท Pop Up จำนวน 10 ข้อ 4) ความรู้เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาสื่อประเภทแบบฝึกเสริมทักษะ 10 ข้อ และ 5) นำชุดการเรียนรู้ไปใช้พัฒนาผู้เรียน จำนวน 5 ข้อ

ผู้วิจัยกำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบลักษณะการวัดความจำและความรู้ความเข้าใจ จำนวน 10 ข้อ การนำไปใช้ จำนวน 15 ข้อ การวิเคราะห์ จำนวน 15 ข้อ การสังเคราะห์ จำนวน 5 ข้อ และประเมินค่า จำนวน 5 ข้อ

มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพด้วยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความตรงตามเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .67–1.00 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.31–0.69 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.23–0.68 และค่าความเชื่อมั่น KR_{20} เท่ากับ 0.86

2. แบบประเมินความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้

เป็นแบบประเมินความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ของครูเพื่อใช้ประเมินชิ้นงานชุดการเรียนรู้ของครูกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติ (Rubrics) 4 ระดับ (1–4 คะแนน) ทั้งนี้กำหนดประเด็นการประเมิน 25 ประเด็น (100 คะแนน) เพื่อให้ครอบคลุมความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้

มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพด้วยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความตรงตามเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .67–1.00 นำแบบประเมินความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ไป

ทดลองใช้ (Try out) ด้วยการให้ผู้วิจัยและศึกษานิเทศก์ 1 ท่าน ประเมินครู
ที่ผลิตชุดการเรียนรู้ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจทางภาษา แล้ว
คำนวณหาความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน
(Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างผู้วิจัยกับ
ศึกษานิเทศก์ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถการผลิตชุด
การเรียนรู้เท่ากับ .87

3. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตร

มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ
สอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรฝึกอบรมครู 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้าน
เนื้อหาการฝึกอบรม 2) ด้านวิทยากร 3) ด้านการดำเนินงานฝึกอบรม 4)
ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์การฝึกอบรม และ 5) ความพึงพอใจต่อการอบรม
มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพด้วยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
พิจารณาความตรงตามเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .67–
1.00 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
(Cronbach) เท่ากับ 0.73

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยหลัก 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด
ทฤษฎี สภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตร
ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้
ของครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นการศึกษาเอกสารข้อมูลและ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู และนักวิชาการการศึกษาที่
เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน เกี่ยวกับประเด็น

1) ปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และความต้องการการส่งเสริมและแก้ไขการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ข้อสรุปคือ นักเรียนมีปัญหาการอ่านออกเขียนได้มากที่สุด ปัญหาการอ่านการเขียนสระที่มีลักษณะคล้ายกัน เช่น สระเอกกับสระแอ สระโอสระไอสระโอ พหุติกรรการเรียนรู้อ่านในชั้นเรียนไม่เอื้อต่อความสำเร็จของการเรียนรู้ แรงจูงใจ และการใส่ใจในการเรียนน้อย ส่วนประเด็นความต้องการความช่วยเหลือคือ การได้รับการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2) สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในสถานศึกษาพบว่า ครูมีความมุ่งมั่นตั้งใจพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ใช้วิธีการสอนด้วยการบรรยายประกอบการซักถาม ใช้สื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ได้บ้างตามสถานการณ์ เพราะระบบเทคโนโลยีของสถานศึกษาไม่เอื้ออำนวย และผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยังไม่พร้อมใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างเต็มรูปแบบ ครูต้องใช้สื่อการเรียนที่ผลิตได้ด้วยตนเองไม่พึ่งพาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อการเรียนรู้นั้นสามารถนำไปใช้ได้จริงและสามารถเกิดประโยชน์ต่อผู้สอนที่นำไปใช้ขอตำแหน่งเลื่อนวิทยฐานะได้ ผลสรุปการสนทนาคือ ครูต้องการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประเภทชุดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยชุดการเรียนรู้ นั้นมีองค์ประกอบที่สอดคล้องกับผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 คือ นิทาน Pop Up แบบแผ่นเดียว และแบบฝึกเสริมทักษะ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เป็นคู่มือครูในการบริหารจัดการกิจกรรมเรียนรู้ต่าง ๆ ส่วนเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้เป็นเรื่องสระ (เอ แอ โอ ไอ และโอ)

3) แนวทางการพัฒนาความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ข้อสรุปคือ การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้

และความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ โดยใช้วิทยากรที่หลากหลาย เช่น นักวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และเพื่อนครูที่มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จในการผลิตชุดการเรียนรู้

4) บริบทอื่น ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครู

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ของครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการเตรียมการ 2) ขั้นตอนการร่างหลักสูตร 3) ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรด้วยการสนทนากลุ่มจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน จากนั้นปรับปรุงแล้วตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน และทดลองใช้กับครูวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในพื้นที่บริการและเป็นสถานศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในกลุ่มภูมิภาคตะวันตก ประกอบด้วยจังหวัด นครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรี ในปีการศึกษา 2564 ที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 30 คน ในวันที่ 18-20 ธันวาคม 2564 ณ โรงเรียนวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม และ 4) ขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม

ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมพบว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาผลการประเมินความเหมาะสมเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีความสอดคล้องกันทุกองค์ประกอบโดยมีค่าดัชนีความ

สอดคล้องระหว่าง .80–1.00 ผลการทดลองใช้กับครูวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 30 คน พบว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาความรู้และความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ให้สูงขึ้นได้ และสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรและศึกษาปัญหาอุปสรรค ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมกับครูกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการอบรมเพื่อประเมินพัฒนาการของความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งพิจารณาจากความรู้ของครูที่เข้ารับการฝึกอบรมโดยเปรียบเทียบก่อน-หลังและภายหลังกับเกณฑ์ร้อยละ 80 และเปรียบเทียบความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้หลังการอบรมกับเกณฑ์ร้อยละ 80 มีรายละเอียดดังนี้

1) ทดสอบความรู้ของครูกลุ่มตัวอย่างก่อนการอบรมด้วยแบบทดสอบความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2) ดำเนินการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยได้เป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรมทั้งหมด ใช้ระยะเวลา 20 ชม. จำนวน 3 วัน ติดต่อกัน ในวันที่ 19-21 กุมภาพันธ์ 2565

3) เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมผู้วิจัยดำเนินการทดสอบครูกลุ่มตัวอย่างหลังการอบรมด้วยแบบทดสอบความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากนั้นมอบหมายชิ้นงานให้ครูกลุ่มตัวอย่างไปผลิตชุดการเรียนรู้ จำนวน 3 หน่วยคือ จะเข้แสนเกร ดวงใจของพ่อไก่ และ สิงโตขี่ไม้เหว ซึ่งเป็นนิทานที่ร่วมกันแต่งไว้ขณะฝึกอบรม

4) ประเมินความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยประเมินจากชุดการเรียนรู้ที่ครูกลุ่มตัวอย่างสร้างขึ้นตามข้อ 3 และ ประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมครู มีวัตถุประสงค์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฉบับสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้พัฒนาครูต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (T-test dependent และ One sample t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ของครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1.1 หลักการ โดยหลักการของหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการคือการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความรู้และความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่องสระ ต้องดำเนินการด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมแบบกระตือรือร้นเน้นการลงมือปฏิบัติ

1.2 วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความรู้และความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่องสระ ใน 2 องค์ประกอบคือ ความรู้และความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้

1.3 โครงสร้างของเนื้อหาและเวลา หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติมี รายละเอียดของเนื้อหา 5 หน่วย ดำเนินการอบรมรวม 18 ชั่วโมง นำเสนอได้ ดังนี้

หน่วยที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ จำนวน 2 ชม.

หน่วยที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนประถมศึกษา ปีที่ 1 จำนวน 4 ชม.

หน่วยที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาสื่อประเภท Pop Up และแบบฝึกเสริมทักษะ 2 ชม.

หน่วยที่ 4 การฝึกปฏิบัติการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย จำนวน 8 ชม.

หน่วยที่ 5 แนวทางการนำชุดการเรียนรู้ไปใช้พัฒนาผู้เรียน จำนวน 2 ชม.

1.4 กิจกรรม แต่ละหน่วยการเรียนรู้ดำเนินการในลักษณะ 5 ขั้นตอน คือ 1) ดึงประสบการณ์ 2) เสริมประสบการณ์ใหม่ 3) สรุปความ เข้าใจ 4) การนำเสนอความรู้สู่การปฏิบัติ และ 5) แลกเปลี่ยนและชื่นชม ผลงาน ร่วมกับเทคนิคการมีส่วนร่วม การปรับเปลี่ยน mind set การศึกษา วิเคราะห์กรณีตัวอย่าง และการฝึกปฏิบัติการ

1.5 สื่อและอุปกรณ์ ประกอบด้วย 1) ชุดเอกสารการอบรมเชิง ปฏิบัติการเพื่อให้ครูผู้เข้ารับการอบรมได้ศึกษาล่วงหน้า อ่านประกอบขณะ ฝึกอบรม และทบทวนหลังการอบรม 2) สื่ออุปกรณ์ประกอบ เช่น ใบ กิจกรรม โปรแกรมนำเสนอ (PPT) วิดีทัศน์ กรณีศึกษาต้นฉบับการผลิต Pop Up เป็นต้น

1.6 การประเมินผลหลักสูตร เป็นการนำเสนอวิธีการ แนวทาง และเกณฑ์การประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วย และการบรรลุผลลัพธ์ของการดำเนินการฝึกอบรมในภาพรวม

2. ผลการศึกษาการพัฒนาความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการเปรียบเทียบความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยได้ทดสอบการแจกแจงข้อมูลของครูกลุ่มตัวอย่างก่อนการดำเนินการทดลองเพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) ของการเลือกใช้สถิติทดสอบด้วยสถิติ The Kolmogorov – Smirnov Two – Sample – Sample Test พบว่า ผลการตรวจสอบไม่แตกต่างกัน นั่นคือข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ สามารถใช้สถิติทดสอบที่ เพื่อทดสอบสมมติฐาน นำเสนอผลการศึกษาได้ ดังนี้

2.1 ความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ครูกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้ในการผลิตชุด การเรียนรู้วิชาภาษาไทยหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นำเสนอได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของครูกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมครูด้วยสถิติทดสอบที (n=30)

กระบวนการ	$\bar{x}$	S	$\bar{d}$	$S_{\bar{d}}$	t
ก่อนการอบรม	19.80	3.18	23.70	.57	41.17*
หลังการอบรม	43.50	1.75			

* $p < .05$

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.2 ครูกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการอบรมสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นำเสนอได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมของครูกลุ่มตัวอย่างกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 ด้วยสถิติทดสอบที (n=30)

กระบวนการ	เกณฑ์ร้อยละ 80	$\bar{x}$	S	t
หลังการอบรม	40 คะแนน	43.50	1.75	10.91*

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ภายหลังกการอบรมครูกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ด้านความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัยได้มอบหมายให้ครูนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรมไปดำเนินการผลิตชุดการเรียนรู้ จำนวน 3 หน่วย คือ จระเข้แสนเกรด ดวงใจของพ่อไก่ และสิงโตขี่โมโห แล้วนำมาส่งจากนั้นประเมินความสามารถการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากชิ้นงานดังกล่าว นำเสนอได้ดังตารางที่ 3

**ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้
วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการอบรมกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้
ร้อยละ 80 ด้วยสถิติทดสอบที (n=30)**

กระบวนการ	เกณฑ์ร้อยละ 80	$\bar{X}$	S	t
หลังการอบรม	80 คะแนน	83.10	2.00	8.46*

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ภายหลังการอบรมครูมีความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ความคิดเห็นของครูกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครู
นำเสนอได้ดังตารางที่ 4

**ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของครู
ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครู**

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.	ระดับ
1. ด้านเนื้อหาการฝึกอบรม	4.91	0.38	มากที่สุด
2. ด้านวิทยากร	4.84	0.32	มากที่สุด
3. ด้านการดำเนินงานฝึกอบรม	4.61	0.38	มากที่สุด
4. ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์การฝึกอบรม	4.77	0.42	มากที่สุด
5. ความพึงพอใจต่อการอบรม	4.91	0.35	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.81	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการอบรมในระดับมากที่สุดทุกประเด็น ค่าเฉลี่ยภาพรวมเท่ากับ 4.81 โดยประเด็นที่คิดเห็นในระดับสูงที่สุด คือ ความพึงพอใจต่อการอบรม ($\bar{X} = 4.91$)

3. การดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมหลังการดำเนินการฝึกอบรม คือ การปรับปรุงใบความรู้และนำเสนอตัวอย่างชิ้นงานต่าง ๆ ให้ความชัดเจนและลุ่มลึกเพิ่มขึ้น เช่น เพิ่มตัวอย่างกรณีศึกษาการเรียนรู้นิทาน และแบบฝึกเสริมทักษะ นอกจากนี้ได้นำเสนอแหล่งการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ของครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยนำเสนอได้ดังนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ของครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เพราะการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเป็นไปตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรโดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการความจำเป็น ปัญหาอุปสรรคการดำเนินการให้คำปรึกษา ตลอดจนสภาพบริบทของการดำเนินการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยเฉพาะการประชุมสนทนากลุ่มจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง การดำเนินการยกร่างหลักสูตรมีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในบริบทของโรงเรียนจังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรี เพราะการดำเนินการในขั้นนี้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมตามข้อตกลงของการดำเนินการในขั้นแรก ซึ่งการยกร่างหลักสูตรครั้ง

แรกดำเนินการโดยการประชุมนักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอนภาษาไทย แล้วจึงตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมด้วยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาคุณภาพของหลักสูตรดังกล่าว จึงทำให้หลักสูตรฝึกอบรมครูที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด และมีค่าดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดดังผลการวิจัย

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวดำเนินการตามแนวคิดของ ชีระภัทร ประสมสุข และคณะ (2564, น. 98-99) ที่อธิบายว่า หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพต้องดำเนินการโดย การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น การสร้างหลักสูตร การดำเนินงาน และการประเมินผลการฝึกอบรม การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูครั้งนี้จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของทิพวรรณ สุวรรณ และคณะ (2559, น. 6) อนุชิต จันทลีลา และคณะ (2560, น. 36-41) มนสิข สิริธิสุมบูรณ์ (2561, น. 161-163) และกมลฉัตร กล่อมอิม (2562, น. 1408-1410) ที่พบว่า การดำเนินการตามกระบวนการข้างต้นส่งผลให้หลักสูตรฝึกอบรมสามารถพัฒนาความรู้และความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ของครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถพัฒนาความรู้ในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้สูงขึ้นไปกว่าก่อนการอบรมและสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพัฒนาความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยณัฐ สุนทรประเสริฐ (2558, น. 158-159) ทิพวรรณ สุวรรณ และคณะ (2559, น. 6) มนสิข สิริธิสุมบูรณ์ (2561, น. 162-163) กมลฉัตร กล่อมอิม (2562, น. 1391) และ English and Archbold (2014,

pp. 115-118) พบว่า ภายหลังการฝึกอบรมครูมีความรู้และความสามารถ/ทักษะการปฏิบัติต่าง ๆ สูงกว่าก่อนการอบรมและสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ทั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายสนับสนุนเพิ่มเติมได้ว่า หลักสูตรฝึกอบรมเป็นเครื่องมือที่มีลักษณะกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาการเรียนรู้และคุณลักษณะทางพฤติกรรมของบุคคลได้ เพราะหลักสูตรฝึกอบรมเป็นการจัดมวลประสบการณ์ให้ผู้เข้าร่วมได้เรียนรู้บนฐานความคิด อารมณ์ และความรู้สึกเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ ดังที่ Beach (1980, pp. 17-24) นำเสนอว่า การฝึกอบรมมีจุดมุ่งหมายเฉพาะให้เกิดการเรียนรู้ การสอนอย่างเป็นระบบและการมีปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มทำให้ผู้เข้าร่วมกระบวนการดังกล่าวพัฒนาตนได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น หลักสูตรการฝึกอบรมจึงมีประสิทธิภาพสามารถเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้และพฤติกรรมของครูกลุ่มตัวอย่างได้เป็นอย่างดี เมื่อพิจารณาลักษณะกิจกรรมการฝึกอบรมพบว่า เป็นลักษณะเชิงบวกเน้นการดำเนินการแลกเปลี่ยนรู้ มีการนำเสนอประสบการณ์ และฝึกปฏิบัติจริง ไม่เน้นการบรรยาย ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่เป็นวิทยากรด้วยตนเองให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ครูกลุ่มตัวอย่างอย่างใกล้ชิด ครูกลุ่มตัวอย่างมีความคุ้นเคยกับวิทยากรเพราะบางส่วนเป็นศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช หรือเคยได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างสื่อประเภทต่าง ๆ จากวิทยากร จึงร่วมมือให้ความสนใจ มุ่งมั่นเรียนรู้ด้วยความตั้งใจอย่างจริงจัง ทำให้เกิดบรรยากาศการอบรมที่อบอุ่นเป็นกันเอง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมาย และจากการสัมภาษณ์ครูกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับระยะเวลาการจัดอบรมเชิงปฏิบัติ ครูกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดเห็นระยะเวลา 3 วันมีความเหมาะสม ครูกลุ่มตัวอย่างสามารถผลิตชุดการเรียนรู้ได้ทัน ไม่มากเกินไปจนจำเป็น ไม่กระทบต่อการ

เรียนการสอนของนักเรียน แต่หากเป็นไปได้ควรจัดวันเสาร์อาทิตย์ติดต่อกัน แล้วเว้นมาจัดวันเสาร์ต่อมา เพื่อให้ครูมีโอกาสมอบทวนความรู้และผลิิตชุดการเรียนรู้ได้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นทำให้เกิดประโยชน์ต่อครูมากขึ้น

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมของครูกลุ่มตัวอย่างจึงอยู่ในระดับมาก อีกทั้งได้รับกำลังใจจากผู้บริหารสถานศึกษาที่คอยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จึงทำให้ความรู้และความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมและสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้ของครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพปรากฏดังผลการวิจัย ดังนั้นก่อนนำไปใช้ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องศึกษาองค์ประกอบและทำความเข้าใจหลักสูตรดังกล่าวให้ชัดเจนโดยเฉพาะความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงในการเสริมสร้างความรู้แก่เรียนของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกเสริมทักษะ และนิทานแผ่นเดียว เพื่อประกอบเป็นชุดการเรียนรู้

1.2 ครูมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรเพิ่มช่วงเวลาการจัดหน่วยที่ 4 การฝึกปฏิบัติการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมอบหมายให้ครูกลุ่มอย่างใช้เวลาเพิ่มเติมช่วงค่าของการอบรมวันที่ 2 เพื่อจัดทำชุดการเรียนรู้ดังกล่าวเพื่อให้ทันเวลา ดังนั้น การนำผลการวิจัยไปใช้ควรเพิ่มเติมระยะเวลาของหน่วยดังกล่าว เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการติดตามผลภายหลังการเข้ารับการอบรมเพื่อตรวจสอบความคงทน (Retention) ว่าภายหลังระยะเวลา 3 เดือนหรือ 6 เดือน ครุมีความรู้และความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงหรือไม่

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยหรือสาเหตุที่ส่งผลต่อความรู้และความสามารถในการผลิตชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อใช้ข้อมูลปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลฉัตร กล่อมอ้อม. (2562). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสะเต็มศึกษา
บูรณาการศาสตร์พระราชาสำหรับครูระดับชั้นประถมศึกษา.
Veridian E-Journal, Silpakorn University, 12(1), 1391-
1412.
- กรรณิการ์ แก่นเกษ, และวราพร เอรารวรรณ. (2563). การสังเคราะห์งานวิจัย
ด้านการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเขียนภาษาไทยในระดับ
ประถมศึกษา: การวิเคราะห์ห่อภิมาณ. *วารสารการวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 26(2), 77-90.
- กัญญาณัฐ สุริยะ, วทีญญู ขลิบเงิน, และพิชญู สุกุลวิทย์. (2564). การ
พัฒนาชุดการสอน เรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนม่วงไข่พิทยาคม.
วารสารพัฒนากักษะทางวิชาการอย่างยั่งยืน, 3(2), 14-25.

- เกวลิน งามพิริยกร, และสิทธิกร สุมาลี. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ การสอนวิชาภาษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 9(3), 1217-1226.
- เจษฎา บุญมาโฮม, และคณะ. (2565). ชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริม การอ่านและการเขียนสระสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. นครปฐม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ทิพย์ฉัตร พลผล, และสุภาทิพย์ งามนิล. (2562). การพัฒนาชุดการสอน ภาษาไทยเรื่องชนิดของคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 14(1), 93-106.
- ทิพวรรณ สุวรรณ, สรีศักดิ์ ประสานพันธ์, วาริรัตน์ แก้วอุไร, และวิเชียร อังารโสดิสกุล. (2559). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โครงงานวิทยาศาสตร์สำหรับครู วิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 18(2), 1-12.
- ธีระภัทร ประสมสุข, สังวาร์ วังแจ่ม, และสุรัตน์ ศรีดาเดช. (2564). การ พัฒนาหลักสูตรความสามารถ. *วารสาร มจร วิชาการล้ำนา*, 10(1), 95-104.
- ปิยณัฐ สุนทรประเสริฐ. (2558). การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิง ปฏิบัติการ “การผลิตสื่อสร้างสรรค์ประกอบการสอนภาษาไทย” สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. *วารสาร ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 12(1-2), 150-163.
- พัฒน์พงศ์ สมคะเน. (2558). การพัฒนาชุดการสอนคณิตศาสตร์ที่เน้น กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแข่งขันเป็นทีม (TGT) เรื่อง เลขยกกำลังสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสาร*

เทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 5(1), 113-123.

ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์. (2564). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(7), 334-349.

มนสิข สิริสมบุรณ์. (2561). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 20(4), 157-165.

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. (2564). รายงานการสำรวจความต้องการจำเป็นเพื่อการจัดกิจกรรมบริการวิชาการและพัฒนาแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของครูในพื้นที่บริการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

วาสนา ทวีกุลทรัพย์. (2561). หน่วยที่ 14 ชุดการสอน. *เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2562). *ภาษาไทยสำหรับครูประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อนุชิต จันทศิลา, พจมาน ชำนาญกิจ, และภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์. (2560).

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อพัฒนาความสามารถด้านภาษาของผู้เรียนสำหรับครูระดับประถมศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 12(2), 31-45.

อรรถพงษ์ ผิวเหลือง, บัญชา เกียรติจรัสพันธุ์, และณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล.

(2563). สภาพการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย: แนวทางในการแก้ปัญหา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มมร*, 8(2), 195-211.

อังคณา อ่อนธานี. (2563). มุมมองในการพัฒนาหลักสูตรผ่านแผนการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 22(1), 366-380.

อิทธิพันธ์ สุวทันพรกุล, และคณะ. (2564). *การศึกษาภาวะถดถอยทางการ*

เรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19: สภาพการณ์ บทเรียน และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

Beach, D. S. (1991). *Personal: The management of people at work* (5th ed). New York: Macmillan Publishing.

English, K., & Archbold, S. (2014). Measuring the effectiveness of an audiological counseling Program. *International Journal of Audiology*. 53(1), 115-120.